

Kurkijokelainen

Kurkijokelaisen, hiitolaisen ja karjalaisen hengen vaali ja ajankohtaisten kysymysten selvittäjä

Nro 27-28 • Perjantaina 8. heinäkuuta 2005

56. VUOSIKERTA

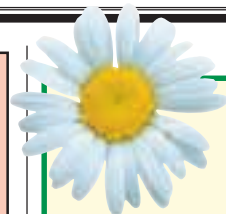
lirtonumerohinta 1 €

Karjalaisten kesäjuhlien juhlakulkueen naiset veivät puheenjohtaja Markku Laukkanen piirileikkiin.

*Puheenjohtaja Markku Laukkanen
Karjalaisilla kesäjuhlilla Lahdessa
19.6.2005:*

Karjalan Liitolla ei ole omaa ulkopoliittista roolia

**Sivuillamme
TÄNÄN mm.**

Lisää Lahden juhlista	4
Laatokalta Syvärille	5
Vetoomus matkalaisille	5
Juha Pihkalan saarna	6
Kalakurjet Juupajoella	7
Uskollinen seuralainen	8

Kurkijokelainen ilmestyy 22.7., 5.8., 19.8., 2.9.

Kurkijokelaisten 59. pitäjäjuhlien Muistojen iltamat

lauantaina 30.7. klo 19 Hirvihovissa

Ohjelmassa tanssien lisäksi mm. parhaita paloja
kesän 2005 loimaalaisesta suurmenestyksestä

"Saviooppera".

Sunnuntaina juhla- ja juhla-apu-palvelus klo 10 Kanta-
Loimaan kirkossa ja päiväjuhla klo 13 Hirvihovissa.
Keittolounas srk-talossa.

Karjalaiset kesäjuhlat herättävät vahvan mielikuvan suuresta karjalaiskylästä, joka kesäiseksi viikonlopuksi herää eloon. Tuossa kylässä on joka kesä kärkevää väkeä loihtimaan vuosi vuoden jälkeen mieleenpainuvan juhlan. Niin on ollut täällä Lahdessakin. Satavuotias Lahti viettää juhluvuottaan, Karjalaiset Kesäjuhlat täydentävät erinomaisesti merkki- ja tapahtumien kirjoa. Onhan Lahti myös karjalaisen kaupunki, kuten eilen upean laulunäytelmän myötä saimme kokea.

Joka vuosi juhla on myös tekijöidensä, paikallisen karjalaisseuran, näköinen, niin täälläkin. Jo tässä vaiheessa haluan esittää meidän kaikkien puolesta lämpimät kiitokset Lahden karjalaisseurojen piirille ja Lahden kaupungille siitä, että te otitte haasteen vastaan ja tämän valtaisan urakan hoitoon. Tiedämme, että kaikkien tapahtumien takana on ollut valtaisa määrä talkootyötä ja sen tekijöitä. Kiitos teille siitä, että olette tarjonneet meille näiden puhevien väkeviä tunteita, unohtumattomia elämyksiä.

Samalla on toteutunut monen toive tavata ystäviä ja tuttuja vuosien takaa, kokoontua samansuuntaisen arvomaailmamme, maailmankuvamme ja katsomuksemme ympärillä. Me voimme jakaa ne Karjalan ympärillä syvästi ja yhdessä, ja ne saavat meidät vuodesta toiseen kokoontumaan yhteen ja kokemaan suuren karjalaisen heimon yhteisöllisyyttä ja yhteenkuuluvuuden tunnetta.

Arvostamme tavattoman paljon sitä, että te, Tasavallan Presidentti, olette halunnut kunnioittaa tätä juhlaamme läsnäolollanne ja tulla jakamaan elämyksiä kanssamme.

Aloite karjalaisista kesäjuhlista lähti spontaanisti karjalaisseuroista. Sodanjälkeisinä vuosina siirtoväen arki oli elämän rakentamista tyhjistä ja sopeutumista uusiin oloihin. Ei ihme, että maakuntiin syntyneissä karjalaisseuroissa ryhdyttiin ideoimaan juhlaa, jossa oma karjalaisuus saisi kukoistaa ja joka veisi perinteitä eteenpäin.

Karjalan charmi

Karjalaisen kulttuurin parissa eletään vahvasti tätä päivää ja katsotaan tulevaisuuteen. Meille karjalaisten juurien tunnistaminen on osa elämäämme kantavaa kivijalkaa, osa minuuttamme. Heimotunteemme on ajatonta. Karjalaisuus on meidän mielissämme ja sydämissämme, olemme siten missä tahansa, se tunne ei ole sidottu paikkaan. Meillä täällä olevilla on näkemys ja vahva tahto tehdä työtä karjalaisuuden, monisatavuotisen heimokulttuurin hyväksi ja sen puolesta. Samalla kun tunnistamme vahvat traditiot ja juuremme, meidän työmmme onnistuminen mitataan kuitenkin siinä, miten hyvin onnistumme viemään karjalaisuutta tulevaisuuteen ja uusille sukupolville.

Karjalalla on viehätysvoimaa, charmia, joka on purrut kaikkina aikakausina. Se veti puoleensa lukemattomia suomalaisia taiteilijoita, joille Karjala ja

Pariisi olivat käsi kädessä luomisvoiman innoittajia.

Elämässämme on paikkoja, joilla on erityinen paikka yhteisessä mielessämme, kokemuksessamme. Meille Karjala on sellainen paikka, joka saavat sydämemme sykkimään, siellä syntyneet muistamaan koti-Karjalan väkellä tunteella ja meidät nuoremmat taas ymmärtämään, että sinne me kulttuurisesti kuulumme ja silmät kostumaan joka kerta, kun yhdyimme Karjalaisten lauluun.

Karjala ja sen meille tärkeät paikat, kirkot, pyhät puistot tai kotikummut vaikuttavat meihin voimak-

kaasti. Ne ovat meille viestejä ja sanomia ajalta, joka on lähellä tunteitamme, sydäntämme.

Kun muistelen omien vanhempieni puheita Karjalasta, alan tajuta, miten nykyhetki vaikuttaakin menneisyyteen, elämme sitä uudelleen. Tämäkin sukupolvi joka ei ole siellä syntynyt, mutta käynyt sitä enemmän ja janoaa tietoa Karjalasta. Siksi Karjalasta kirjoitetaan yhä enemmän, ei vain maakunnasta ja pitäjistä, vaan kylästä, koulupiireistä, suvuista, halutaan käydä kokemassa taistelupaikat, joissa pieni Suomi kirjoitettiin maailman historiaan, ja ymmärtämässä,

miksi piti taistella ja maksaa kova hinta itsenäisyydestämme, ahmitaan tietoa perinteestä, niin tapa- kuin ruokakulttuurista, oman suvun vaiheista ja tehdään tutkimusta. Omakohtaiset kertomukset ja muistot ovat nekin osa meidän yhteistä historiankirjoitustamme, jota me teemme tänäänkin täällä.

Tämä on sitä vuoropuhelua, jota me käymme Karjalamme kanssa joka päivä ja vastaus siihen, miksi meillä on sukupolvien yli ulottuva kohtalokas suhde Karjalaan. Siksi me voimme sanoa omistavamme henkisesti Karjalamme, ovat valtiolliset rajat sitten

missä tahansa.

Tämän päivän Eurooppa on palaamassa juurilleen, jonka rikkautena on erilaisuus, monikulttuurisuus ja jonka tunnistaa kielten, traditioiden ja monien vahvojen paikalliskulttuurien kirjosta. Sellaisen Euroopan yhteistyöhön meillä suomalaisilla ja karjalaisilla on paljon annettavaa.

Karjalan Liiton rooli

Karjalan Liitto on toiminut yli kuusi vuosikymmentä rakentavana osana suomalaista yhteiskuntaa. Se on ollut näkyvää kansalaistoimintaa, joka on pitä-

JATKUU SIVULLA 6

Kesäjuhlien kunniavieras Tasavallan Presidentti Tarja Halonen osallistui yhteislauluun vierellään järjestelytoimikunnan puheenjohtaja Maija-Liisa Lindqvist ja toisella puolellaan Karjalan Liiton puheenjohtaja Markku Laukkanen puolisoineen.

8.7.2005

Ruokakuuluisuutta

Suomalainen ruoka on noussut yhdeksi helleksen kiinnostavimmista puheenaiheista Euroopassa. Monet johtavat sanomalehdet kommentoivat jopa pääkirjoituksissaan Italian pääministeri Silvio Berlusconiin ja Ranskan presidentti Jacques Chiracin negatiivisten lausuntojen vaikutuksia esimerkiksi vuoden 2012 olympiakaupunkiiänestykseen.

Vuoden 2012 kesäolympiaisännäksi äänestettiin Lontoo äänin 54-50. Pariisi siis jäi nuolemaan näppejään. Jotkut ovat sitä mieltä, että Lontoota auttoi presidentti Chiracin lausunnot huonosta brittiruosta, mitä huonompaa hänen mielestään on vain suomalainen ruoka. Moinen lausunto nosti aikamoisen tunnekuohun Suomessa ja maailmallakin. Kansainvälisessä olympiakomiteassa on kaksi suomalaisjäsentä, joiden on arveltu olleen jopa vaa’ankieliasemas- sa kyseisessä äänestyksessä.

Toisaalta sanotaan, että ei ole väliä, mitä puhutaan, kunhan puhutaan. Tuskin Suomi on ennen saanut näin paljon palstatilaa arvostetuissa lehdissä kuin kyseisen Chiracin lausunnon jälkeen. Voimmehan tietenkin tykönämme miettiä, onko syytä tarjota ulkomaisille vieraille kaikkia kansallisherkkujamme kuten määmiä, hernekeittoa ja happamia, mutta ah, niin ihania puolukoita tai karpaloita, kau-

”Happamia”,
sanoi kettu
pihlajanmarjoista.

rakiisselistä puhumattakaan, jota ei moni suomalainen- kaan suuhunsa pistäisi. Vaikka ne meistä tuntuvat maailman parhailta herkuilta, voi ensikertalaisen suu vään- tyä vinoon. Eivätkä määmin ja hernekeiton ulkonäöt- kään ole niitä houkuttelevimpia.

Ari Vatanen on vienyt kuulemma jokin aika sitten presidentti Chiracille tuliaisinaan karjalanpiiraita, mu- navoita ja Karjala-olutta tarkoituksenaan pitää Karja- la-asiaa esillä. Jospa Chirac ei olekaan ymmärtänyt, miten noita herkkujamme tulisi nautiskella ja ihmetelty ehkä piiraan ulkomuodon kenties vihjailevaa merkitystä. Tuo vierait- ten helmojen alle hinkuva mieshän on voi- nut saada kyseisestä lahjasta jopa pysyvän vamman.

KurkiJokelaisten pitäjäjuhlilla heinäkuun kahtena viimeisenä päivänä Loimaan Hirvikoskella saadaan jäl- leen kerran nauttia itse tehdyn makuisista, maailman herkullisimmista karjalanpiiraista. Kurkijoehen Martta- yhdistys ja Aromäen-Piltolan marttakerho panevat jäl- leen parastaan: leipoo piiraat, tarjoaa ne munavoin kera, keittää jauheliuhakeiton (vaihtoehtona kasviskeit- to), keittää kahvit ja me vieraat saamme pientä korva- usta vastaan nauttia tuotoksista. Eikä kukaan meistä sano, etteivätkö ne maistuisi hyviltä.

Raija Hjelm

NIMIPÄIVÄT

pe 8.7. Turo, Turkka	ma 18.7. Riikka
la 9.7. Jasmin, Ilta	ti 19.7. Sari, Saara, Sara,
su 10.7. Saima, Saimi	Salla, Salli
ma 11.7. Elli, Eleonoo-	ke 20.7. Marketta, Maarit,
ra, Noora, Nelli	Maaret, Marga-
ti 12.7. Hermann, Her-	reetta, Reeta,
man, Herkko	Reetta
ke 13.7. Joel, Ilari, Lari	to 21.7. Johanna, Hanna,
to 14.7. Aliisa, Alisa	Hanne, Hannele,
pe 15.7. Rauni, Rauna	Jenna, Jenni, Jo-
la 16.7. Reino	anna, Jonna
su 17.7. Ossi, Ossian	

Sadepihville

Tule, pilvi, tuo sajetta,
maaemon maanitukses,
kasvun kaiken jousutukses.
Kuivuua järvet ja jokiset,
peltoiset perin halkeiloovat,
Jos et välillä ropsahuta,

anna vettä taivaan täyvelt,
saa ei satoa ihmislapsi,
leipää parka purtavaksi,
eipä jaksa oras nousta,
maan kuivan kumpuloista.
Tule, pilvi satehinen,
veet valuta pellon päälle.

Anja

Kustantaja ja julkaisija: KURKIJOKI-SÄÄTIÖ
www.kurkijoki.fi

Toimitusneuvosto: Kurkijoki-Säätiön hallitus

Toimitus: Päätoimittaja Raija Hjelm
ja kaikki Kurkijokelaisen ystävät

Konttori: Koulukuja 7, 32200 Loimaa
Avoinna: Tiistaisin ja perjantaisin klo 9–14
puh./fax (02) 762 2551, matkapuh. 050-521 3336

Lakon tai muun ylivoimaisen esteen takia ilmestymättä jääneistä nume- roista ei suoriteta korvausta. Lehden vastuu ilmoituksen pääjäämisestä tai julkaisemisesta sattuneesta virheestä rajoittuu enimmäkseen ilmoituk- sesta maksetun hinnan palauttamiseen.

ILMOITUSHINNAT: (Kaikki ilmoitukset)

Etusivu 60 centtiä/mm + alv 22 %

Muut sivut 45 centtiä/mm + alv 22 %

Säännöllisistä ja jatkuvista ilmoituksista huomattava alennus. Väri-ilmoi- tukset sopimuksen mukaan. Puhelimitse annettuihin ilmoituksiin sattu- neista virheistä lehti ei vastaa. Ilmoitusaineistojen jättöaika: keskiviikko klo 16 mennessä.

Lehti ilmestyy perjantaisin, mutta vuoden aikana on joitakin kak- soisnumeroita juhlapäivien aikoihin. Painosmäärä 2000 kpl.

TILAUSHINNAT:

vuosi	35 euroa
6 kk	20 euroa
3 kk	12 euroa
Pohjoismaat	39 euroa
Muualle	46 euroa

E-mail:
toimitus@kurkijokelainen.inet.fi
Tilinumero: LSOP 523900-4897

Sivunvalmistus:
Etusivu Frontpage, Loimaa
Paino: Satakunnan
Painotuote Oy, Kokemäki

ISSN 0782-5668

Sanan Voimaa

8.7. Kiitetty olkoon Herra!
Hän on kuullut avun-
pyyntöni. Herra on mi-
nun voimani ja kilpeni,
häneen minä luotan.

Minä sain avun, ja mi-
nun sydämeni riemuit-
see, minä laulan ja ylis-
tän Herraa. Ps. 28:6-7

9.7. Herra on kansansa
voima, voideltunsa apu
ja turva. Pelasta kansasi
ja siunaa omiasi, kaitse
ja kannaa heitä nyt ja
aina. Ps. 28:8-9

10.7. Samassa tuli pilvi,
joka peitti heidät var-
joonsa, ja pilvestä kuu-
lui ääni: ”Tämä on mi-
nun rakas Poikani,
kuulkaa häntä!” Ja yht-
äkkiä, kun he katsah-
tivat ympärilleen, he eivät
enää nähneet siellä ke-
ttään muuta kuin Jeesuk-
sen yksin. Mark. 9:7-8

11.7. Hän loistaa valona,
hän säteilee kirkkautta,
hohde verhoaa hänen
suuren voimansa. Hab.
3:4

12.7. Jumala sanoi Moo-
sekselle: ”Minä olen se
joka olen.” Hän sanoi
vielä: ”Näin sinun tulee
sanoa israelilaisille:

’Minä-olen on lähettä-
nyt minut teidän luok-
senne.’ “ 2 Moos. 3:14

13.7. Herra sanoo: ”Älä
pelkää. Minä olen en-
simmäinen ja viimeinen,
iäti elävä. Minä olin
kuollut, mutta nyt minä
elän, elän aina ja ikui-
sesti. Minulla on kuole-
man ja tuonelan avai-
met.” Ilm. 1:17-18

14.7. Iloitkaa, hurskaat!
Iloitkaa Herrasta, ylistä-
kää hänen pyhää nime-
ään! Ps. 97:12

15.7. Herra on kuningas!
Riemuitkoon maa, iloi-
toot meren saaret ja
rannat! Pilvi ja pimeys

ympäröi häntä, hänen
istuintaan kannattavat
vanhurskaus ja oikeus.
Ps. 97:1-2

16.7. Te, jotka rakastatte
Herraa, vihatkaa pahaa!
Herra on omiensa turva,
hän pelastaa heidät pa-
hojen käsistä. Päivä
koittaa vanhurskaille, ilo
niille, joiden sydän on
puhdas. Ps. 97:10-11

17.7. Jeesus sanoo: ”Men-
kää sisään ahtaasta por-
tista. Monet menevät
avarasta portista ja lave-
aa tietä, mutta se vie
kadotukseen. Miten ah-
das onkaan se portti ja
kapea se tie, joka vie
elämään, ja vain harvat
löytävät sen!” Matt.
7:13-14

18.7. Mutta sinä tahdot
sisimpääni totuuden -
ilmoita siis minulle vii-
sautesi! Ps. 51:8

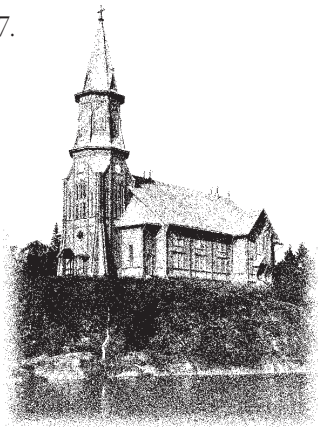
19.7. Karmelinvuorella
Elia kääntyi kansan
puoleen ja sanoi: ”Kuin-
ka kauan te horjutte
puolelta toiselle? Jos
Herra on Jumala, seu-
ratkaa häntä, jos taas
Baal, seuratkaa sitten
häntä!” 1 Kun. 18:21

20.7. Jumalan sana on
elävä ja väkevä. Se on
terävämpi kuin mikään
kaksiteräinen miekka, se
iskee syvään ja viiltää
halki sielun ja hengen,
nivelet ja luiden ytimet,
se paljastaa sisimmät
aikeemme ja ajatukses-
me. Jumalalta ei voi
salata mitään. Kaikki,
mikä on luotu, on avoin-
ta ja alastonta hänelle,
jolle meidän on tehtävä
tili. Hepr. 4:12-13

21.7. Herra, minun Juma-
lani, minä kerron sinun
voimateoistasi ja julistan
vanhurskauttasi, sinun,
ainoan. Ps. 71:16

Hartaus sunnuntaiksi 10.7.
Kirkastussunnuntai

Valo varjot hajottaa

Kipakan tuulen ja puhurien pyörteissä laskeuduin junasta Oulun asemasillalle toukokuun lopulla. Yhdessä noin 65 000 ihmisen kanssa osallistuin kirkon suurtapahtumaan, Kirkko- päiville. Tapahtuma järjestetään joka toinen vuosi, ja kokoon- tumispaikat vaihtelevat eri puolilla Suomea.

Monipuolisen ja tasokkaan ohjelman, vieraanvaraisuuden ja ystävyyden lisäksi mieleeni jäi tältä matkalta huikaiseva valo. Juuri kevätkesällä tämä valoisuus on etelässä ja pohjoises- sa kovin erilaista. Pääkaupungin harvat aurinkoiset päivät ovat olleet kirkkaita ja huikaisevia. Ne ovat kutsuneet lämpöön, liik- kumaan ja meren rannalle. Oulun valo oli hiljaista, kuulasta, kaikkialle tunkeutuvaa. Se rauhoitti mielen ja kutsui ihmettele- mään luonnon salaperäistä tenhoa. Tuossa valossa oli hyvä olla.

Kirkastussunnuntai muistuttaa myös valosta ja varjosta. Pie- tari, Jaakob ja Johannes saivat kohdata ihmeellisen näyn, draa- man. Heidän opettajansa ja ystävänsä muuttui ulkomuodol- taan, ja hänen vaatteensa hohtivat, loistivat ja kimmelsivät. Ju- malallinen tapahtuma ja ihme kohtasi arjen maailman. Jee- suksen oppilaat saivat ikään kuin kurkistaa Kaikkivaltiaan val- takuntaan. Ei siis ihme, että Pietari jäi sanattomaksi: ”Hän ei näet tiennyt mitä sanoa, sillä he olivat kovin peloissaan”. Mut- ta yllättävän nopeasti Pietari toipui. Hämmennys purkautui toiminnallisuutena ja tarjouksena rakentaa vuorelle kolme ma- jaa. Vuoren rinteillä olisi hyvä asustaa.

Edellinen raamatunkäännös kertoo Pietarin sanoneen: ”Rabbi, meidän on tässä hyvä olla”. Nykyisessä käännöksessä kohta kuuluu: ”Rabbi, on hyvä, että me olemme täällä”. Näi- hin lauseisiin kiteytyvät Kristuksen kirkastumisen päivän ydin- ajatukset. Kristus on kanssamme arjessa ja juhlassa, elämäm- me ahdingoissa ja tähtihetkissä. Vaikka vaellus on välillä vai- vaista, silti Vapahtaja valaa meihin toivoa. Jokin pieni, yllättä- vä kohtaaminen tai suuri, riemullinen tapahtuma saattaa muodostua elämässämme niin merkittäväksi, että siitä tulee ”kirkastusvuorikokemuksemme”. Se jättää jäljen elämäämme, ajatuksiimme, asenteisiimme. Se valaa meihin rohkeutta, in- nostusta ja uutta voimaa. Kristuksen armon varassa on hyvä olla.

Kirkastusvuoren tapahtumat kutsuvat ihmistä aina myös kunnioittamaan elämän perusasioita. Luonnostaan nimittäin on ilmeisesti helpompaa vaatia vahvaa Jumalaa kuin seurata ristin miestä.. Jumalan luomina olentoina me ihmiset olemme Hänelle tärkeitä. On hyvä, että me olemme täällä luotuina ja lunastettuina. On hyvä, että me olemme täällä lähimmäisinä ja ihmisinä toinen toisillemme. Tässä valossa elämää tarkastel- len kirkastuu päivittäin moni arkinenkin asia!

Pirkko Poisuo

Kirjoittaja on Helsingin Malmin seurakunnan kappalainen.

Onks tietoo KYSYMYKSET?

1. Kuka Suomen presiden- teistä on syntynyt Hel- singissä?	6. Minkä värinen on lento- koneiden ns. musta laatikko?
2. Mikä on nimeltään Suo- men vanhin maantie?	7. Kuka on maalannut taulun Volgan lautturit?
3. Kuka rakennutti Olavin- linnan?	8. Kuka oli Raamatussa Martan ja Marian veli?
4. Mikä on Suomen kan- salliskukka?	9. Mikä tai mitä on kany- yi?
5. Mikä on ihmisen tärkein hengityslihäs?	10. Mikä eläin kehitty- nuijapäästä?

Innostuin lomani alkaessa leikkauttamaan pitkät per- manenttat hiukseni aivan lyhyiksi.

Ensimmäisenä työpäivänä- ni loman jälkeen tapasin käytävässä esimieheni. ”Oliko teillä ikävä mi- nua?” kysyin. ”Ikävä teitä?” hän ihmet- teli. ”Kuka te olette?”

Perhe uutisia

Liedon kirkossa vihittiin 18.6. Riitta Kapanen ja Risto Hiitola. Riitan mummo on Kerttu Majuri, omaa sukua Malmivaa-ra ja kotoisin Kurkijoen Räihävaarasta.

Lahe reissu

13.-14. toukokuuta 2005

Oottaks työ, hyvät ihmist, kuulleet, jot Karjala-piiraat tunnetaa jo Japanii ja Austraaliaa myöte? Tää meijä Karjala Liiton Nais-toimikuntiin yl’päällikkö Aira Viitaniemi on känyt viemäs piiraita ja karjalais-ta kulttuuriperinnetietoo näihi maihi ja muualleki. Piiraatki ol maistuneet oikei hyvi näis mais. Tää Aira ei oookkaa mikkää tur-hane tyttö, hää on kotseutu-neuvos, Eurokokki ja vaik mitä muuta sen lisäks. Hää

koittaa pittää meijä naisii puolii tuos miehises Karja-la Liitos. No, meilä ol tää valta-kunnalline Naistoimikun-tiin kokkous Lahes. Myö Railin kans evustettii Varsinais-Suomen piiri. Monelt puolelt Suomee ol meitä naisii tult kool. Lauvantai-na tehtii erlaisii piiraita, kukkosii, mahallaamakkaa-jii sekä muita leivonnaisii. Miun osallein lankes piirai-he voitelijan kunniakas teh-tävä. Lahen Marttalas saatii

Vanha kansa-koulu-kuva Savojalta

Savojan kansakoulun oppilaita noin vuodelta 1910. Eturivissä kolmas vasemmalta Anna Siira (myöh. Uimonen). Kuvan museole lahjoitti Eino Uimonen Turusta.

Muistettavaa

Kurkijoen Marttayhdistyksen piirastalkoot (pitäjäjuhlaravintolaa varten) järjestetään pe 29.7. klo 9 Kanta-Loimaan seurakuntatalossa.

Onko Sinulla muistoja lotista?

Lotta Svärd Säätiö on alkanut kerätä muistoja lotista ja lottana toimimisesta. Muistoja käytetään uudessa Lupaus-nimisessä elokuvassa. Tietoja kerätään internetin avulla. Osoitteessa www.lupaus.fi voi käydä kirjoittamassa omia tarinoita tai sukunsa tarinoita. Ilkka Vanteen ohjaama Lupaus on tarina kolmesta nuoresta naisesta, jotka liittyvät lottiin sodan sytyttyä.

Elokuvan pääosissa nähdään Karoliina Vanne, Laura Birn ja Hanna Lekander. Elokuva saa ensi-iltansa joulukuussa. - Lotta-ajosta on puhuttu suhteellisen vähän. Lupaus-elokuva nostaa varmasti monet unohdetut muistot pintaan. Halusimme tarjota ihmisille mahdollisuuden kertoa tarinoita, joista ollaan monesti hyvin ylpeitä, kertoo Lotta

Svärd Säätiön puheenjohtaja Irmeli Lemberg. Internet-sivulta saatavat tekstit talletetaan myöhemmin Tuusulassa toimivan lottamuseon arkistoon. Talvi- ja jatkosodan aikana toimineeseen naisten maanpuolustusjärjestöön kuului enimmillään yli 240 000 jäsentä. Järjestö lakkautettiin vuonna 1944. Vähän ennen lakkauttamistaan järjestö ehti luovuttaa varojaan aiemmin samana vuonna perustetulle Suomen Naisten Huoltosäätiölle. Toimintansa 60-vuotisjuhlan kunniaksi tämä säätiö sai uuden nimen Lotta Svärd Säätiö.

Kesän juhlat

Olethan sinäkin ollut mukana joissain kesän juhlista. Edessä on vielä lukuisa määrä kirkollisia ja muita juhlia, joissa saamme virkistyä ja hakea voimaa arkiseen elämäämme. On ollut ilo lukea myös erilaisista karjalaisten juhlista, niistä tärkein, Kurkijoen pitäjäjuhlat ovat vielä edessä päin. Toivottavasti tapaamme siellä!

Olen jo kirjoittanut omista kevään juhlista, iloisista ja rakentavista juhlista. Niihin liittyi sitten kesäkuun puolivälissä vielä nuorimman lapsenlapsemme, Amandan, kaksivuotisuhlat. Juhlat olivat samalla perheen uuden kodin tuupaantuliaiset. Omaiset ja sukulaiset nauttivat täysin sydämin kaikesta kauneudesta, mikä juhliin liittyi. Meillä, vaimoni Marjatan kanssa, oli kiirettä yllin kyllin, kun jouduimme kiirehtimään Amandan juhlista SOS lapsikylän juhliin Viroon. Keilassa oleva lapsikylä täytti kymmenen vuotta. Yhteys tähän lapsikylään on alkanut jo vuonna 1995 helmikuussa, jolloin vaimoni luovutti syntymäpäivänä onnitteluna saamansa 20 000 markkaa lapsikylän käyttöön. Saimme sen johdosta kutsun lapsikylän vihkiäisiin kesäkuussa 1995, silloin tosin

vain puhelimella, nyt hienolle paperille kirjoitettuna. Vihkiäisissä oli mukana Norjan prinsessa Märtha Louise ja Ruotsin prinsessa Lilian. Nyt arvokkaimmat vieraat olivat presidentti Riihtelin rouva ja yksi ministeri. Suurin osa ohjelmasta koostui lasten lauluista, soittoista ja onnittelijoiden puheenvuoroista. Juhlat päättyivät hienoon piknik illalliseen ja nuorisoon diskoon. Keilan lapsikylässä on perheitä kaikkiaan 12, joilla kullakin on oma vakituinen äiti ja ns. varaäiti, joka hoitaa lapsia äidin vapaa-aikoina. Vaimollani on lapsikylässä kummiperhe, jossa on tällä hetkellä kuusi lasta. Lapset ovat 6-16-vuotiaita. Olemme pitäneet jatkuvasti yhteyttä kummiperheeseen, vierailleet siellä vähintään kerran vuodessa, vieneet jopa ystäviä kotimaan lapsikylää, antaneet kummimaksun lisäksi lapsille jouluyms. lahjoja. Se merkitsee kuluja, mutta antaa hyvin paljon iloa ja elämän sisältöä. Nyt on takana myös juhannusjuhla. Kristilliseltä sanomaltaan juhannukseen liittyy lapsen syntymisen juhla, mutta siihen liittyy myös Herodeksen heikkous ja hänen vaimonsa pahuus. Se aiheuttaa pyhän miehen,

Johanneksen, kuoleman. Juhannukseemme on liittynyt valon juhlaa, omaisten ja ystävien tapaisuuksia jne. Juhannuksen murheina ovat monet onnettomuudet liikenne- ja hukkumiskuolemien. Emme osaa nauttia hyvästä ilman surkeita kohtaloita. Mistä tämä johtuu? Kuka sen osaisi sanoa? Mitkään varoitukset, mitkään tilastot eivät tunnu vaikuttavan asian korjaantumiseksi. Niin vain on. Olimme paljon liikenteessä oman juhannuksemme merkeissä. Veimme lapsia kesävierailulta kotiin ja vietimme juhlaa heidän vanhempiansa kanssa kaukana kotoamme. Ajoimme sitten juhannuspäivänä mökillemme Ikaalisiin. Näimme paljon liikennettä, matkalla myös onnettomuusau-toja, jotka kertoivat elämän varjopuolista. Se sai ajattelemaan sitä siunausta ja varjelusta, mitä voimme Jumalalta pyytää. Samalla se sai kiitollisena muistamaan kaikkea sitä hyvää, mitä olemme Jumalalta saaneet. Toivomme ja rukouksemme on, että op-pisimme varomaan kaikkea pahaa, joka tuottaa onnettomuutta meille itsellemme ja lähimmäisillemme. Sen rukouksen varassa toivotan kaikille lukijoille hyvää kesää ja onnellisia yhdessä olon hetkiä.

Eino Orpana

Ken tietää?

Viime perjantain Kurkijokelaisessa (nro 26/1.7.2005) oli kuva seurueesta kahvipöydässä. Pöydän äärestä tunnistettiin vasemmalta ompelija Maija Havakka Lopotista, ja hänen vieressään istuu Anna Grigolev. Anna oli ompelija Kuoppalasta tai Uudestakylästä, mutta hänen venäjänkielisen sukunimensä kirjoitusasusta ei ole täyttä varmuutta. Parrakas mies kuvan keskellä on kirjakauppias Johan Kauppi Lopotista ja hänen oikealla puolellaan istuu vaimo Ida Kauppi. Loput kolme naista jäivät tunnistamatta. Kiitos lukijoille tiedoista!

Simo Jussilaisella Luhovaarasta on ollut suuri perhe. Muistaisiko joku vielä kaikkien lasten nimet?

Kuva Kurkijokimuseon kokoelma

Tiedot kuvasta pyydetään osoitteeseen Kurkijokimuseo, Kojonperäntie 446, 32260 Kojonperä tai puhelimitse 050-4036050 Maria Kauppinen tai sähköpostilla kurkijokimuseo@auria.net

Karjalaiset kesäjuhlat Lahdessa

Viikkoa ennen juhannusta vietettiin täällä Lahdessa Karjalan Liiton kesäjuhlia. Erittäin kaunis kesää juhlisti tapahtumia. On arveltu, että juhlakansaa olisi ollut lähes 30 000 henkeä.

Lahti on oivallinen paikka suurille juhlille, sillä täällä on monia hyviä juhlahuoneistoiksi sopivia tiloja. Ja onhan Lahti myös hyvin karjalainen kaupunki. Lahdessa on Pikku Viipuriksi nimetty kaupunginosakin.

Juhlien valmistelu oli aloitettu jo hyvissä ajoin, ja viimeistelyt tehtiin talkoovoimin viikkoa ennen. Talkoisiin osallistui lahtelaisien lisäksi porukkaa lähikunnista. Hausjärveltä tuli kyläläisiä, jotka kertoivat,

etteivät ole ollenkaan karjalaisia, vaan olivat tulleet muuten auttamaan juhlien valmisteluissa. Olimme tietysti iloisia heidän uhrautuvaisuudestaan. Sydämelliset kiitoksemme heille.

Avajaispäivän arvokkain puhuja oli pääministeri Matti Vanhanen. Hän kertoi muun muassa sukunsa syntymäpaikasta Vuoksenrannasta, siellä silloin toimineesta kunnasta ja vertasi sitä tämänhetkisiin kuntiin. Hän kehotti viemään Karjala-tietoutta nuorille sekä jatkamaan Karjala-keskustelua.

Karjalan Liiton puheenjohtaja Markku Laukkanen käsitteli niin ikään Karjalasiaa tervehdyspuheessaan sunnuntain pääjuhlassa.

Hänkin kehotti pitämään sitä keskusteluissa esillä.

Vaikuttava ilmapiiri

Karjalaiset ja etenkin lahtelaiset olivat kovin otettuja, että Tasavallan Presidentti Tarja Halonen kunnioitti läsnä olollaan pääjuhlaa pitäen siellä juhlapuheen. Hän ihmetteli, kun Lahden suuri urheiluhalli oli täynnä karjalaisia. Ilmapiiri oli vaikuttava. Hän kehotti puheensa päätteeksi: ”Olkaa ylpeitä karjalaisuudestanne ja säilyttäkää perinteenne.” Kyllähän me niin teemme, vaikkei se aina näy.

Juhlatilaisuudet olivat musiikkipitoisia, Sibeliustalossa, kirkkoissa ja messuhallissa. Raita Karpon kar-

Laatokan laulu

Kirj. Asta Kaste-Lehikoinen

Missä lainehet Laatokan rannoissa pauhaa ja välkkyvät lampien kirkkahat veet. Missä tuoksuvat tuomet kumpujen rauhaa ja heläjää kaihojen kanteleet. Siell’ on rakkahin maa, siell’ on kallehin maa, sinne muistoissa vain saan taivaltaa. Oot Karjala, laulujen maa.

Siellä vieras nyt astuvi sarkani laittaa, min työllä ja vaivalla raivata sain. Käyn itse nyt kulkijan polkua kaitaa, vain muistot on aarteina rinnassain. Sinä rakkahin maa, sinä muistojen maa, sinut muistoissa aina saan omistaa, oi, Karjala, muistojen maa.

Lahtelainen Bertta Laukkanen osallistui kesäjuhlien järjestelyjen lisäksi myös piirakkakilpailuun. Kuva Reijo Mälkiä.

VIP-piirakkakilpailun voittanut Karjalan Liiton varapuheenjohtaja Marjo Matikainen-Kallström, kotiseutuneuvos Aira Viitaniemi ja Jaakko Viitaniemi kuvattuina ennen yleisen piirakkakilpailun alkua.

jalaiset laulut saivat yleisön sydämet sykkimään.

Lahtelainen arvostettu ja muuallakin maailmalla tunnettu laulaja Mika Pohjosen valitut laulut olivat karjalaisia koskettavia. Hyvin hän oli valinnut ohjelmansa, jossa erikoisesti upeasti esitetty Laatokka sai aivan hurmioon. Suosionosoitukset antoivat myös kuvan pidetystä esittäjästä ja esityksestä. Tanhu- ja tanssiryhmät kuuluivat ennen karjalaisiin juhliin. Isot ryhmät kansallispuvuissa olivat Lahdessakin mieltä salpaava näky.

Rääkkylän tyttöjen räväkät laulut rajakarjalaisin murrenainoin ja iloisesti tanssien kirvoittivat yleisönkin osallistumaan käten taputuksin heidän iloonsa. Lahden juhliin mahtuivat

niin maratoni, kyykkäkisa ja piirakkakilpailukin.

Piirakkakilpailu

Piirakkakilpailun VIP-kisaan oli kutsuttu muun muassa Karjalan Liiton liittovaltuuston varapuheenjohtaja Marjo Matikainen-Kallström, Lahden kaupunginjohtaja Tarmo Pipatti, Sibeliustalon johtaja Antti Vihinen, Liiton entinen varapuheenjohtaja Sulo Maanonen ja muita merkkihenkilöitä. Matikainen-Kallström kukitettiin tämän ryhmän voittajaksi.

Piirakkashowssa oli mukana eri-ikäisiä osanottajia kaiken kaikkiaan noin 20. Nuorin kilpailija oli 3-vuotias. Yleisö pääsi tällä kertaa seuraamaan piirakanteaputuksin heidän iloonsa. Lahden juhliin mahtuivat

den paistaminen ei onnistunut kovin hyvin. Aina niitä mokia tulee, kun on kysymys isoista järjestelyistäkin. Seuraavalla kerralla sitten paremmin.

Yksi näyttävimmistä esityksistä oli sunnuntain parituhatpäinen juhlakulkue. Siinä näkyi ja kuului Karjalan heimo juhla-asuissaan. Pitäjien ryhmässä Kurkijoen kyltti erottui hyvin, koska se oli reunoiltaan kehystetty.

Kaiken kaikkiaan karjalaisuus elää täällä rakkaassa koti-Suomessa. Ensi kesän Karjalaiset kesäjuhlat ovat Haminassa. Tapaamiisiin.

Bertta Laukkanen

Palaavat mieleen monet muistot

Seisoimme toukokuun viimeisenä sunnuntaina ensimmäisen evakkomatkamme isäntäperheen haudalla Karvian kirkkomaalla.

Ollessamme pieniä evakkotyttyjä saimme kodin Karvian Suomijärven kylästä, Suomijärven suuresta talosta. Siellä meillä oli talon toisessa päädyssä huoneen ja keittiön asunto, ”omat oltavat”. Ei tarvinnut olla kenenkään nurkissa.

Olimme ensin asuneet vähän aikaa Parkanon Sydänmaan kylässä Rantasen talossa yhteisessä huusholissa talonväen kanssa. Hyvin sielläkin pärjättiin. Kesällä 1940 muutimme sitten Suomijärvelle. Siellä asuimme runsaat puolitoista vuotta, ja kun tuota aikaa muistelee, tulee mieleen monenlaisia asioita, joita siihen aikaan mahtuu. Lapsen mieleen ne ovat painuneet lähtemättömästi.

Syksyllä 1940 ukkomme Matti Tattari sairastui keuhkokuumeeseen vilustuttuaan talon kyntöpellolla työhommissa oltuaan. Niin vain kävi, ettei hän tuosta

taudista selvinnyt, vaan kuoli. Pula-ajasta huolimatta talonväki oli järjestämässä ukolle oikein kunnan vanhan ajan hautajaisia. Tuntui, ettei mitään puuttunut.

Hautajaiset pidettiin talon suuressa salissa. Mieleeni on jäänyt hautajaisvirsi ”Oi Herra, jos mä matkamies maan”, samoin kuin salin kauniit pitkät matot ja mustapohjainen suuri ruusuryijy.

Samana talvena syntyi perheeseemme pieni tyttövaava – kuolleena. Muistan, kuinka isä teki pienen arkun, jonka sitten maalasi valkoiseksi. Pieni matkalainen saatettiin kirkkomaan siunattuun multaun.

Polkupyörällä opettelin seuraavana kesänä ajamaan talon tyttärenpojan Seppo Suvannon hyvällä opastuksella. Samana kesänä opin myös uimaan. Syksyllä 1941 aloitin sitten koulunkäynnin Suomijärven kylän koulussa. Opettajina koulussa olivat alakoulussa Sirkka Suomijärvi ja yläkoulussa Hilda Mastomäki.

Siskokset Terttu Ketola ja Airi Vihavainen viemässä kukkatervehdystään entisen evakkokotinsa isäntäväen haudalle Karvian hautausmaalla.

Ihan asuintalomme kohdalla tien toisella puolella oli kaksi kauppaä vierekäin, ja toisesta kaupasta haettiin myös posti. Leikkikavereita saatiin lähitaloissa asuvista niin paikkakuntalaisista kuin kylässä asuvista karjalaislapsistakin.

Kaksi jouluakin vietettiin Suomijärvellä ja siellä päin oli tapana ennen joulua ns. ”lahvin” heitto. Salaa hiivittiin jonkun eteiseen ja sitten tuikattiin oven raosta joulukortti ja kiireesti palatsoon. Kerran jäin kylläkin kiinni Suomijärven naapu-

ritalon Ylikosken eteisestä, kun oli Yrjölle korttia heittämässä. Siinä sitten istuin tuvan penkillä kuin pahan tekijä tai rangaistusvanki, ennen kuin minut vapautettiin. Harmitti ja hävetti viettävästi. Päätin, etten kyllä enää ikinä kenellekään

mene ”lahvia” heittämään. Taisi se kyllä jäädäkin viimeiseksi kerraksi.

Pikku siskomme Airi sai olla oikein koko talonväen lemmikkinä. Hänellä oli tapana ”häränpyllyä” heittämällä tienata meille tytöille ”kovaa leipää”. Hän heitti kuperkeikan toisensa perästä lukien: ”Isännälle, emännälle, Helmille, Bertalle ja taas uudestaan jokaiselle vuoronperään.”

Hommansa hoideltuaan Airi meni Sanna-emännän eteen ja pyysi: ”Anna kovaa leipää.” Leipäpalan saatuaan hän jatkoi: ”Anna Anjalle ja Tertullekin.” Niin tuo pieni leivänpuistaja toi leipäpalat siskoilleenkin, joten onnistuu se leivän-tienaaminen kuperkeikkaa heittämälläkin.

Todella hyvät muistot meidän koko perheelle jäi Suomijärvellä oloajastamme. Lämmöllä muistelemme upeaa isäntäperhettämme vieläkin. Koti-Karjalaan muutimme tammi-kuussa 1942. Yhteydenpito jatkui monella tavalla vuosikautia.

Kiitos siitä ajasta.

Terttu Ketola

Laatokan laineilta Syvärin seuduille

Retken parasta antia oli matkan vetäjänä toimineen professori Paavo Liskin se-lostukset alueen kulttuuris-ta, maisemista ja muista matkaan liittyvistä aiheista. Esitelmää piristi myös eräs riemukas lausuntaesitys.

Toinen mieliin painuva esitys oli Valamon luostarin historiaan liittyvä puheen-osa. Se oli niin ansiokas esi-tys luostariin liittyvien munkkien kuuliaisuus- ja kilvoitteluteemoista, että harvoin kuulee papeilta kir-kon saarnastuolista niin an-siokasta ja ihmisläheistä ajatustapaa sovellettuna ar-kielämään koruttomasti il-man tavanomaista litaniaa.

Paavo Liski järjesti mat-kalaisille myös runojen kir-joituskilpailun ja saikin lä-hes 200 runoa tai lyhyttä suorasanaista kirjoitusta, joista parhaat palkittiin. Kahden päivän aikana lai-valla oli myös evl. evp. Heikki Marttisen luento Sy-väristä ja siellä suoritetuista sotatoimista ja sodan ai-kaisista olosuhteista.

Evl. evp. Ilmari Hakala puolestaan kertoi Väinö

Linnasta ja Tuntemattoman sotilaan syntyvaiheista. Pe-rustuihan huomattava osa Väinö Linnan muistiinpa-noista juuri Syvärin seutu-jen tapahtumiin.

Laivaan nousu Pietarissa

Aamuvarhaisella eri puolilta Suomea lähteneet matkailijat nousivat illalla hieman ennen kello kah-deksaa Pietarin jokisata-massa M/S Vissarion Pe-linskij -nimiseen jokiristei-lijään.

Bussimatka halki Pieta-rin oli elämys sekin. Valta-vassa liikenneruuhkassa matka kaupungin halki kes-ti 1,5 tuntia. Eräässä riste-yksessä Nevan ylityksen jälkeen oli tavallistakin pa-hempi ruuhka, kun kaksi kuorma-autoa olivat litistä-neet väliinsä henkilöauton. Paavo Liski kertoi, että pa-rin viimeisimmän vuoden aikana Pietarin autoliikenne oli kasvanut suorastaan rä-jähdysmäisesti, joten pian pitäisi tehdä jotakin, että välttyttäisiin täydelliseltä kaaokselta.

Kesäiset rantamaisemat Nevalta, Laatokalta ja Syvärin alajuoksulta tulivat tutuiksi laival-ta katsottuina niille lähes 300 matkalaiselle, jotka osallistuivat Karjala-lehden lukijamat-kalle kesä-heinäkuun vaihteessa. Käytännön järjestelyistä vastasi tamperelainen matkatoi-misto Lomalinja.

Jokiristeilijämme oli ihan siisti laiva, jonka pi-tuus oli n. 120 metriä, leve-yys 22 metriä ja matkustaja-hyttejä oli neljällä kannella. Viides kansi oli aurinko-kansi luentosaleineen. Lai-va oli erittäin siisti, palvelu ruokasalissa moitteetonta, ruoka ihan hyvää, aluksi sa-laatti, sitten keitto, lämmin ruoka ja jälkiruoka. Hytit olivat Ruotsinlaivojen hyt-tejä tilavammat ja vuoteet hyvät. Uneen tuutiminen Laatokan laineilla oli toise-na yönä hieman liiankin tehokasta.

Turhuuden markkinat Mandrogin kylässä

Syvärin voimalaitoksen kanavapadon nousun jäl-keen laiva laski maihin lä-heisen Mandrogin kylän laituriin. Matkalaisille oli

kyseistä kylää mainostettu kunnostettuna perinnekylä-nä, jossa piti olla nähtävillä 21 eri kohteessa melkein mitä vain kylän asukkaiden elämästä ja taitavasti teh-dyistä käsitöistä lähtien pie-noiseläintarhaan, hirvitar-haan ja markkinatoriin saakka. Läheskään kaikki paikat eivät olleet avoinna eikä myyjien lisäksi muuta väkeä juuri näkynyt, paitsi tietyt turisteja.

Koreaan kuorrutukseen puettu kylä oli kuitenkin tehty turhuuden mark-kinoiksi. Uusien rakennuk-sien piti kai noudattaa pe-rinteistä tyyliä. Uskokoon ken haluaa, minä en. Osa rakennuksista oli sentään mukiin meneviä mutta osa koristeluiltaan ja väriyksil-tään suorastaan karmeita.

Käsityöläisäloissa oli to-sin useita verstaita joissa tehtiin, meille kerrotun mu-kaan perinteisiä käsitöitä perinteisin menetelmin. Ehkä on näin. Valtaosa mat-kamuistomymälöiden va-likoimista on mitä suurim-malla varmuudella jossakin muualla valmistettua teh-dastekoista sarjatuotantoa. Hintalappu yritti kuitenkin uskotella, että käsityöstä oli kyse. Monenlaista muuta-kin nähtävää tarjottiin, mut-ta niidenkin aitous on hyvin kyseenalaista.

Retket Valamoon ja Öljymäelle

Risteilyaluksemme oli sen verran kookas, ettei se päässyt Valamon laituriin vaan ankkuroitui Niikka-nanlahteen. Liikenteen Va-lamoon hoiti pienempi kan-

Laivamme on nousemassa Syvärin Voimalan patoaltaassa. Asiaa todistavat Tuula Mielonen ja Airi Heinonen.

tosiipialus käyttäen kaksi lastia matkalaisia Valamos-sa. Luostari on laitettu upe-aksi, ja matkalaisille tarjot-tiin pietarilaisen viisimiehi-sen lauluyhtyeen todella hieno lyhyehkö konsertti.

Myös Valamoon on is-keitynyt markkinameinin-ki, sillä matkamuistot olivat melko kalliita ja jopa WC:n käytöstä veloitettiin yksi euro. Toinen matkalaisten ryhmä kiersi samaan aikaan Niikkanen ympäristön skiiittoja ja kävi Öljymäellä. Valamosta matka jatkui Lahdenpohjaan, jossa nou-simme maihin ja bussimat-ka kohti kotia pääsi alka-maan. Lomalinja ei saa

täyttä kymppiä matkan jär-jestelyistä. Aikataulu heitti siksi pahoin, että ohjelman mukainen käynti Viipurissa jäi ajan puutteen takia teke-mättä. Sekös harmitti mo-nia, jotka olivat varanneet mukaan rahaa Viipurissa ”säästämistä” varten.

Aikataulu oli ilmeisesti laadittu Tampereella, nääs, koska Turusta aamulla kel-lo 5 lähteneen bussin lähtö-ajaksi oli seuraavassa koh-teessa Salossa merkitty 6.30. Siis, puolitoista tuntia aikaa moottoritien runsaan 30 kilometrin ajoon, nääs.

Arvi Heinonen

Tämä ”hirvitys” kuului värikkäimpien rakennusten sarjaan. Mikä sen tarkoitus on, ei selvinnyt.

Vetoomus Kurkijoelle ja Hiitolaan matkaaville

Kurkijoelle ja Hiitolaan, sinne aina mieli palaa uudelleen. Kolme vuotta sit-ten tein sukulaisten kanssa kotiseutumatkan, ja nyt uudistimme samankaltaisen retken. Jo edellisellä reis-sulla pisti silmäni kirkon-mäelle pystytetty sodassa kaatuneiden kurkijokelaisten muistomerkki. Siinä on myös isäni nimi.

En tiedä, onko ketään, joka millään lailla vastaisi paikan hoidosta. Serkkuni Pirjon kanssa kitkimme sil-loin muistomerkkin ympäril-lä kasvavaa rikkaruohoa, mutta ajanpuutteen takia työemme jäi kesken.

Nyt ajaessamme ohi ja poiketessamme paikalla rikkaruohot rehottivat koko voimallaan. Oli kuin sanka-

rivainajamme olisi unoh-dettu. Meistä kenenkään mieleen ei lähtiessä ollut tullut ottaa mukaan mitään ”kättä pitempää” tai varata aikaa mahdollista siivousta varten. Tuli niin paha mieli, että ensi kerralla varmasti on molempia.

Vetoankin nyt kaikkiin Teihin, Kurkijoella matkaa-jat. Olisiko mahdollista jo lähtösuunnitelmaanne vara-ta vaikkapa lyhyempikin aika tämän paikan kitke-mistä ja siivoamista varten? Seuraavat kävijät voisivat sitten jatkaa siitä, mihin edelliset olivat lopettaneet. Näin paikka pysyisi siisti-nä.

Nykyään ei enää ole lä-hellä Kurki-Hotellia, jossa ennen majoituimme. Siitä

olisi ollut lyhyt matka, vaikka yöllä käydä viettä-mässä kitkemistalkoot. Toi-von saavani kommentteja vetoomukseni johdosta.

Kiitokset Kurkijoki-Seu-ralle keväisen Porkkalan matkan järjestämisestä. Matka oli valaiseva ja sel-vensi paikan historiaa oi-vallisesti. Opas oli hyvin asioihin perehtynyt. Päivä-kin oli keväisen lämmin. Voinen sanoa, että matka-laiset olivat retkipäiväänsä tyytyväisiä ja odotamme ensi kesää ja uutta retkeä.

Lämpimiä kesäpäiviä kaikille!

Leena Rantala
Tampere

Kurkijoelle haudattujen sodissamme 1939-44 kaatuneiden muistomerkillä Kurkijoen kirkonmäellä 13.6. oli jo aika pitkää ruohoa.

Piispa Juha Pihkalan saarna Lahden Ristinkirkossa 19.6.2005

Elämään kuuluu kadotetun paratiisin ikävä

5. sunnuntai helluntaista, 2. vuosikerran evankeliumi Joh. 8:2–11

“Varhain aamulla Jeesus tuli taas temppeliin. Hänen luokseen kerääntyi ihmisiä suurin joukoin, ja hän istuutui ja opetti heitä. Kesken kaiken toivat lainopettajat ja fariseukset paikalle naisen, joka oli joutunut kiinni aviorikoksesta. He asettivat hänet Jeesuksen eteen ja sanoivat: »Opettaja, tämä nainen on avionrikkoja, hänet tavattiin itse teossa. Mooses on laissa antanut meille määräyksen, että tällaiset on kivitettävä. Mitä sinä sanot?» He puhuivat näin pannakseen Jeesuksen koetukselle ja saadakseen sitten aiheen syyttää häntä.

Mutta Jeesus kumartui ja kirjoitti sormellaan maahan. Kun he tiukkasivat häneltä vastausta, hän suoristaui ja sanoi: »Se teistä, joka ei ole tehnyt syntiä, heittäköön ensimmäisen kiven.» Hän kumartui taas ja kirjoitti maahan. Jeesuksen sanat kuultuaan he lähtivät pois yksi toisensa jälkeen, vanhimmat ensimmäisinä. Kansan keskelle jäi vain Jeesus ja nainen. Jeesus kohotti päänsä ja kysyi: »Nainen, missä ne kaikki ovat? Eikö kukaan tuominut sinua?» »Ei, herra», nainen vastasi. Jeesus sanoi: »En tuomitse minäkään. Mene, äläkä enää tee syntiä.»”

Tällaisen saarnatekstin on kirkkovuoden kierto nyt arponut karjalaisten kesäjuhlan messuun. Mieleesi ehkä juolahti illikurinen kysymys: ”Millaisen polun piispa pystyy raivaamaan noiden aineiden ja asetelmien läpi juuri tänään koolla olevan seurakunnan erityiseen tilanteeseen? Mikä sanoman hän saa siitä avatuksi karjalaisille, jotka ovat viettämässä kotiseutujuhlaa kotiseutunsa ulkopuolella?”

Suomen ortodoksisen kirkon arkkipiispa Leo ja Suomen luterilaisen kirkon Tampereen hiippakunnan piispa Juha Pihkala siunasivat Karjalaisille kesäjuhlille osallistuneet kotimatkoilleen.

Niinpä. Se on hyvä kysymys. Ehkä siihen tulee vastaus. Mutta kun näin arvuuttellaan, nyt tai muulloin, koskaan ei ole hyvä asettua tarkkailijaksi, vetäytyä ulkopuolelle, ei myöskään piiloutua jonkun kansalaisryhmän joukkoon – oli sitten kysymys karjalaisista tai hämäläisistä. Aina pitäisi miettiä asetelmaa oman henkilökohtaisen elämänkokemuksen peilissä. Onko tässä tapahtumasarjassa jotain sisäisesti tuttua, jotain jonka kaltaista olen itse joutunut elämään? Heijastaako se jollain tavoin omia tuntejani ja kokemuksiani – ei välttämättä juuri tässä muodossa, mutta jollain tunnistettavalla tavalla kuitenkin? Rakentuuko siitä yhtään polkua tai siltaa juuri omaan elämäntilanteeseen? Olenko jollain tavoin kertomuksessa mukana?

”Armahtakaa!”

Tämän sunnuntain aihe on kiteytetty kirkkomme evankeliumikirjassa yhdeksi ainoaksi sanaksi: “Ar-

mahtakaa!” Yleensä armoa pyydetään tai sitten sitä kehoitetaan antamaan tilanteessa, jossa on rikottu hyvin syvästi. On yleensä isketty joko henkisesti tai fyysisesti kuolettavan kiipeitä haavoja, sellaisia, joilla on laajasti yksityisen ihmisen ja henkilökohtaisen elämämpiirin ylittävää säteilyvaikutusta. Yksilön tai yhteisön tai molempien oikeutta on loukattu vakavasti, ja loukatuilla on yhteiskunnan järjestyksen mukaan oikeus vaatia hyvitystä. Joskus sitä vaatii koko yhteiskunta – jopa koko ihmiskunta: onhan kansainvälisessä oikeudessa määriteltä sellainenkin rikos kuin “rikos ihmiskuntaa vastaan”.

Siellä, missä pyydetään armoa tai kehoitetaan armahtamaan, oikeuden on siis yleensä todettu olevan niiden puolella, jotka vaativat hyvitystä. Onko niin, sen on oikeuslaitos selvittänyt. Näin pitäisi tapahtua – ainakin järjestäytyneissä

olosuhteissa.

Vaikka joskus paljastuukin oikeusmurhia, ei ole väärin tuomita ja rangaista rikoksesta. Sellainen on myös päivän evankeliumin alkuasetelma, vaikka meistä kolmannen vuosituhannen eurooppalaisista se saattaa tuntua primitiiviseltä ja julmalta.

Emme voi ymmärtää tapahtuman ydintä, elleimme huomaa, että Jeesus ei väitä syytöksiä vääräksi eikä rangaistusta kohtuuttomaksi. Sitä hän ei siis tee, vaan nostaa lahjomattoman kirkkaan peilin aivan oikeutusti oikeutta vaativien kasvojen eteen – ja nämä huomaaavankin yllättäen itse joutuvansa vastaajan paikalle. Äänet vaimenevat, kasvot painuvat punetuen maata kohti. Kivet putoavat käsistä, moni poistuu hartioiden kumarassa – ehkä silmäkulmaa pyyhkiä.

Jeesuksen sanolema tuomio tässä tilanteessa on armo, anteeksianto. Se ei mitätöi oikeutta, vaan murtautuu sen läpi. Se vapauttaa syytöksistä ja syyllisyydestä, mutta ei katsele niitä läpi sormien. Se haastaa armoitetun kamppailemaan vakavasti, että hän ei enää rikkoisi sitä, mikä nyt on eheytynyt:

”Se voi olla kääriytynyt vaikkapa karjalaisen kotikävään Karjalan koiikkoihin tai Laatokan kalliioille rannoille.”

”Jeesus kohotti päänsä ja kysyi: »Nainen, missä ne kaikki ovat? Eikö kukaan tuominut sinua?» »Ei, herra», nainen vastasi. Jeesus sanoi: »En tuomitse minäkään. Mene, äläkä enää tee syntiä.»”

Søren Kierkegaard kiteyttää tämän armon ja parannuksen teon jännitteen näin:

”Evankeliumi on lempeä

ja ankara, ensin lempeä antaessaan kaikki synnit anteeksi ja sitten ankara vaatiessaan luopumaan niistä synneistä, jotka on annettu anteeksi.”

Anteeksi antamisen vaikeus

Armahtakaa, antakaa anteeksi! Siinä on tämän päivän perusviesti. Miten se käy päinsä, miten se voi onnistua, jos koen tulleeni syvästi loukatuksi, jos minulta on riistetty sellaista, joka ehdottomasti kuuluu minulle? Se ei ole niitä helpoimpia taitoja. Voi olla, että siihen avautuu syvässä mielessä tie vasta sitten, kun olen itse saanut anteeksi, itse kokenut, että myös omalta osaltani ainoa lopulta ihmisyyttäni yllä pitävä voima on armo, joka murtautuu oikeuden läpi ja vapauttaa sydämen.

On vaikea antaa anteeksi, jos ei itse ole saanut anteeksi. On kovin vaikea armahtaa, jos ei itse ole joutunut katsomaan peiliin, tunnistamaan itsestään piimeitä ja kipeitä ulottuvuuksia, häpeämään, katumaan – mutta sitten pakoon lähtemättä kuulemaan Jeesuksen sanat: “En tuomitse minäkään. Mene, äläkä enää tee syntiä.”

Mutta anteeksiantoa tarvitaan myös laajemmassa mielessä, ehkä myös armahtamista. Elämään kuuluu se, että joutuu kokemaan menetyksiä, joita ei voi korvata. Oikeuteni voi tulla loukatuksi tavalla, johon ei löydy hyvitystä. Elämään sisältyy asioita, joita ei voi saada takaisin. Elämään kuuluu tilanteita, joihin ei voi pysähtyä, joissa pysähtyminen ja taaksepäin kääntyminen ei tuo mitään hyvää, jossa ei hyödytä linnoitautua taistelemaan oikeuksistaan. Voi vain joko katkeroitua tai sitten antaa

anteeksi. Vain jälkimmäinen luo uutta. Elämään kuuluu epätäydellisyyttä, siihen kuuluu kipeää luopumista ilman ajallista hyvitystä – ja samalla mahdollisuus sisäiseen kasvuun, siihen, että hyväksyy tämän kaiken.

Karjalan ikävä

Elämään kuuluu tietynlainen kodittomuus silloinkin, kun on koti. Elämään kuuluu kadotetun paratiisin ikävä. Se voi olla kääriytynyt vaikkapa karjalaisen kotikävään Karjalan koiikkoihin tai Laatokan kalliioille rannoille. Ajallisen ikävän alle on piiloutunut ikuinen ikävä, ikuisuuden ikävä, armon ikävä. Kun siihen tulee vastaus Kristuksen läsnäolossa, on mahdollista päästä sovintoon myös oman historiansa kanssa, antaa anteeksi ja myös armahtaa.

On mahdollista myöntää avoimesti, että olen ehkä lopullisesti menettänyt jotain, johon minulla on oikeus, mutta että armo on suurempi kuin minun oikeuteni. Se murtautuu vapauttavana sisimpäni kivettymien läpi, ja sen varassa minulla on tulevaisuus. Sen varassa voin antaa anteeksi niille, joilla nyt on se, mikä kuuluisi minulle.

Anteeksi voin antaa, vaikka se, joka on minua haavoittanut, ei edes osaisi katua sitä, mikä minua on satuttanut. Voin sen tehdä, jos itse tunnen ja uskon olevani Jumalan armollisessa sylissä. Juuri siksi Jeesuksen opettamassa rukouksessa ovat toisiinsa erottamattomasti kietoutuneet Jumalan anteeksianto ihmiselle ja ihmisen anteeksianto toiselle ihmiselle: ”Ja anna meille velkamme anteeksi, niin kuin mekin annamme anteeksi niille, jotka ovat meille velassa.”

JATKOA SIVULTA 1

nyt Karjalan ja karjalaisuuden vahvana ja elävänä suomalaisessa elämänmuodossa.

Näin meidän tulee vastakin jatkaa. Liiton toiminnan pitkäjänteisyys ja vakaus on se voimavara, joka pitää sen arvostettuna kansalaisjärjestönä, jota myös kuunnellaan. Liitto ei ole ollut yhden asian liike, eikä sellaista siitä pidä tulla. Liiton tulee jatkossakin toimia monialaisesti karjalaisen heimokulttuurin parissa ja säilyttää uskottavuutensa kaikissa tomissaan.

Olemme antaneet kuluneiden vuosien aikana mallin Karjalaan siitä, miten mittavia hankkeita kansalaisjärjestö voi vapaaehtois-pohjalta toteuttaa ja samal-

la mallin, miten kansalaisyhteiskunta toimii. Kunnostetut ja hoidetut kirkkomaat, kirkot ja muistomerkit viestivät omaa kieltään läsnäolostamme tänäkin päivän Karjalassa. Liitto on perustanut Viipurikeskuksen, jonka tehtävänä on suomalaisen ja karjalaisen kulttuurin, historian ja perinteiden tunnetuksi tekeminen nyky-Karjalassa.

Olemme vedonneet Venäjän viranomaisiin, että tämä työmme voi häiriöittä jatkua, kotiseuturavallisuus sekä kokoontumis- ja toimintaoikeus turvataan ja että kotiseutumatkojen rajanylitysmuodollisuuksia voitaisiin päivämatojen osalta helpottaa. Toiveemme on, että

koko luovutettu alue voitaisiin avata matkailulle. Matka koti-Karjalaan, Aunukseen tai Venaan on paluuta menneisyyteen, mutta ennen muuta suomalaisen ja karjalaisen kulttuurin juurille, jossa voi kokea sellaisia elämyksiä alkuperäisen luonnon, kylien ja ihmisten parissa, jolle ei mikään television suuri seikkailu vedä vertoja.

Euroopan turvallisuuspoliittinen vakaus, Itäme-

”Siksi me voimme sanoa omistavamme henkisesti Karjalamme, ovat valtiolliset rajat sitten missä tahansa.”

ren alueen ja erityisesti Venäjän suotuisa taloudellinen ja poliittinen kehitys sekä olojen vakaus luovat tule-

vaisuudessa sen toimintaympäristön, jossa toisen maailmansodan jälkeisiä rajakysymyksiä voidaan uudelleen arvioida, mikäli kaikki osapuolet ovat siihen valmiita.

Ja siksi Suomen tulee jatkaa aktiivista EU:n pohjoisen ulottuvuuden politiikan rakentamistyötä osana Unionin politiikkaa sekä kahdenvälisen suhteiden kehittämisessä Suomen ja Venäjän välillä. Karjala osana lähialueita muodostaa niin pohjoisen ulottuvuuden politiikalle kuin Suomen lähialuepolitiikallekin luontevan toiminnallisen kohteen.

Karjalan Liitto on toiminnut ja tulee toimimaan asiassa kansalaisjärjestölle kuuluvalla tavalla, missä keskeisintä on asiallisen

Karjalaa koskevan kansalaiskeskustelun käyminen. Ei vain karjalaisille, vaan suomalaisille on tärkeää, että me avoimesti voimme tehdä itsetilitystä menneeseen ja voimme käydä samanlaisen tunteja puhdistavan kansalaiskeskustelun suhteessa toiseen maailmansotaan, sen rauhannehtoihin ja sen jälkeiseen aikaan, kuin mikä on käyty niin monessa muussakin eurooppalaisessa maassa.

Liitto on toiminut Karjalan kysymyksessä maan ulkopoliittisen johdon kanssa yhdessä ja sen kautta, sillä ei ole omaa ulkopoliittista roolia. Olemme keväällä hyväksytyssä Karjala-ohjelmassamme esittäneet, että maamme poliittinen johto avaisi Venäjän kanssa neuvottelut luovutetun Kar-

jalan palauttamisesta heti, kun niiden käymiseen on realistisia mahdollisuuksia ja molemmat osapuolet ovat siihen valmiita.

Karjalan Liitossa ymmärretään hyvin asian moniulotteinen kansainvälispoliittinen luonne, jossa tarvitaan enemmän diplomati-aa ja malttia kuin katteettomia lupauksia tai propagandaa. Näissä asioissa ei ole oikoteitä onneen.

Meillä on juuremme, mutta meillä on myös unelmamme. Työ Karjalan ja karjalaisten hyväksi vaatii pitkäjänteisyyttä, uskoa ja asiaan sitoutumista.

Toivon teille kaikille yhdessä ja kullekin erikseen iloisia juhlia, karjalaista meininkiä ja mieleenpainuvia elämyksiä täällä Lahdessa.

Juhannuksen vastaanotto Pyhäjärven laineilla

Mitä vanhemmaksi elän, sen mieluisampaa on palata nuoruusmuistoihin. Niin kuin nytkin vuoteen 1946. Olin tuolloin Pitkäniemen sairaalassa opiskelemassa. Laitoshan eleli kuin pieni oma ”valtio” omavaraistalouttaan Pyhäjärven rannalla, kuuluen kai Nokiaan.

Sairaalalla oli kaikki omasta takaa hautausmaahan asti: kirkko, juhlasali ja tietysti ”sentraalisantra”, joka oli valpas kuin haukka ja tiesi ja tunsikin kaikki yhdyskunnan jäsenet. Laitos oli sisäoppilaitos ja valtion omistama, jotenka kuri ja järjestys oli hyvin tiukka, jopa joskus ahdasmielinenkin.

Mutta juhannus tuli silloinkin ajallaan ja vaikka ei ainakaan opiskelijoilla ollut työaikalakikaan suojana (en muista, milloin se tuli voimaan), saattoivat jotkut oppilaista tehdä juhannusaatonakin töitä aamusta iltaan. Päivällä oli vain kaksi tuntia vapaata, minkä jälkeen vuoro jatkui klo 21:een asti, jolloin yökkö tuli ottamaan työt vastaan. Koska sairaala oli omavarainen, oli sillä bussipysäkkikin ”Venttaliitten”, ellei jokin auto sitten poikennut vuorollaan pihan kautta.

Venttaliittenin kautta meni meidänkin kurssin oppilaita iltalomaansa viettämään. Silloin mentiin Tampereelle oikein autolla, vaikka loma loppui jo klo 24.

Minulle osui tuona juhannusaattona iltavuoro, mutta huonetoiverini Taimi sanoi odottavansa minua ja kun pääsisin töistä, minua odottaisi yllätys. Työvuoroni päätyttyä vaihdoin äkkiä työvaatteet pois ja kiirehdin rantaan, jossa tuo ylläri jo odottikin. Paavo ja Toivo, saman kurssin pojat ja Taimi odottivat minua. Pojat olivat vuokranneet jostakin veneen ja niin alkoivat soitelut Pyhäjärven aalloilla. Ilta oli kaunis ja lämmin. Menimme aina vain eteenpäin, vain sairaalamme kirkontorni enää häämötti horisontissa. Silloin minä käänsin veneen ”kotiin” päin, mutta pojat olivat piilottaneet pullonsa istuimen alle ja alkoivat nautiskella sen sisältöä, mikä ei ollutkaan mitään litkua, vaan puhdasta pirtua. He olivat olleet apteekkioppilaita, mikä tarkoitti, että he jakoivat pirtua isosta astiasta osastojen astioihin. Pullottaminen tapahtui aina juhlasalissa. Siellä oli ollut remonttia, ja sieltä pojat olivat

Etelä-Suomessa juhannusruusu puhkeaa kukkaan yleensä juuri sopivasti ennen juhannusta. Niin tänäkin vuonna.

löytäneet tyhjän täpättipullon. Ainetta oli käytetty jonkin pinnan puhdistuksessa ennen maalausta. Pojat jättivät osastojen pullot vähän vajaiksi, jotta saivat osan tuohon tyhjään täpättipulloon itseään varten.

Kun oli kyse isosta erästä, ei sitä huomannut, jos pulloista puuttui lirus.

Niin me aloimme Taimin kanssa soudella kohti saaralan rantaa, ja pojat nauttivat pullonsa antamista. Ensimmäiset ryypyt olivat kuulemma maistuneet pahoilta, mutta sitten maku oli ”tasaantunut”. Ennen kuin pääsimme venhollamme ”kotirantaan”, oli aamuyö jo pitkällä, ja iltaloma oli loppunut jo ajat sitten. Al-

koi pelottaa, sillä oppilaskodin johtajatar oli tiukka täti. Mutta pahempaa oli tulossa. Kun poikien piti nousta veneestä, eivät heidän jalkansa kantaneetkaan, varsinkin Paavo oli kuin lankavyyhti. Me kaksi tyttöä olimme selvin päin ja kauhuissamme. Yövahtikin näkyi kävelevän rannalla. Tuntisikohan hän meidät? Hän jatkoi matkaansa eteenpäin.

Poikien jalatpas eivät nousseetkaan rantapenkelelle asti, vaan heidän täytyi astua pohjahietikolle ja kastella housutkin. Meidän tyttöjen avustamina urhot nousivat järvestä. Mainittakoon sekin, ettemme olleet mitään seurustelupareja, vaan kurssitoveruus velvoitti auttamaan heikompiä, tässä tapauksessa poikia.

Olimme juuri sodan sauttamia nuoria ja ”kaveria ei jätetä” –periaatteella lähdimme taluttamaan poikia oppilaskotiin, vaikka tytöiltä oli ankarasti kielletty käynnit poikien asuntolassa. Pojat saivat iltalomilaan käydä tyttöjen asunnolla.

Toivo pääsi jotenkin horjumaan eteenpäin, mutta Paavo potkaisi rämpiessään jalallaan toiseen nilkkaansa ja hänen kävelynsä olivat sillä kävellyt. Jalka ei totellut eikä voinut koskettaa maahan. Me Taimin kanssa retuutimme pojan oppilaskotiin ja omaan sänkyynsä.

Koitimme sitten poistua huomaamattomasti luvattomilta alueilta. Juuri kun operaatio oli saamassa onnellisen lopun, yövahti osui ovelle kysymään, miksi me tytöt olimme jalkeilla juhannusaamuna ja vieläpä poikien oppilaskodissa.

Siihen emme jääneet selitystä antamaan, se selviäisi päivemmälläkin, niin kuin selvisikin. Me menetimme Taimin kanssa juhannuspäivän iltaloman, ja Paavon jalassa koreili kipsisaaapas. Toivo sitä vastoin selvisi rankaisusta pelkällä suusanallisilla moitteilla. Emme kuitenkaan kukaan saaneet muistutusta muistivihkoon, mikä olisi tietänyt käytöksen alennusta.

Jonain iltana me neljä seisoiimme ”Venttaliittenillä” odottamassa Tampereelle menevää autoa. Kävimme näet juhannusjuhlaamme muistelemassa Hotelli Emmauksessa syöden, mitä nyt ravintolat voivat kortittomille lautasille kerätä, mutta pääasiahan olikin tuon juhannuksen muisteleminen yhdessä oikein ”ravintolapöydän” äärellä.

Nuoret ovat aina olleet seikkailunhaluisia, mutta me vanhat useimmiten unohdamme oman ”varsana olomme” ja viattomanakin hauskanpidon. Tämäkin kokemani juhannus on yksi kirkas helmi muistojeni helminauhassa.

Pitkäniemikin on nykyisin kokenut uudistuksia, mutta meistä kustakin kurssinä siellä käyneistä on kuva museon seinällä. Itsekin siis jo nuorena olen ”päässyt museoon tallennettavaksi”.

Aino Koppi
Noormarkku

Kalakurjet Juupajoella

Aurinkoisena ja lämpimänä kesäkuun päivänä oli Kalakurjet kutsuttu onkikilpailuihin Juupajoelle. Marja-Liisa Raen ja Terttu ja Aaro Kojon kutsua noudattaen lähdimme Loimaalta matkaan aamuvaihain.

Saavuimme perille Hulipasjärven rannalle Hulipaapaan taloon, jossa Marja-Liisa asustaa. Kahvinjuonin jälkeen lähdimme ongelle. Kaikkiaan 14 osallistujaa oli mukana. Tällä kerralla ei varattu lainkaan saamattomien palkintoja mukaan. Siitäköhän myös johtui, että kaikilla kilpailuun osallistuneilla oli punnittavaa ongelta palattaessa.

Palkintojenjako järjestettiin, kun ensin oli nautittu Marja-Liisan keittämää maukasta hirvikeittoa lisukkeineen sekä jälkiruoksi Aaron savustamaa, katiskastaan saamaa yli kauden kilon haukea. Arvauskilpailussa arvuuteltiin tuon hauen painoa, jonka lähimmäksi arvasi Riikosen Pekka.

Ennen kotiinlähtöä tehtiin vielä kiertoajelu Juupajoella Aaron opastuksella. Ensimmäinen tutustumiskohde oli Lylyn Viestivarikon museo. Sinne on laitettu esille sekä siviili- että so-

tilaskäytössä ollutta vanhaa puhelin- ja radiokalustoa. Vanhimmat esineet ovat 1800-luvulta: morsetuskone, luurankopuhelin ja ratsuväen komentajan puhelin.

Puolustusvoimien vakioikäytössä olleiden puhelimen ja radioiden lisäksi löytyi museosta myös harvinaisuuksia kuten saksalainen kolmesta eri osasta koottava ja matkalaukussa kuljettava vakoiluradio, joka on ainoa säilynyt yksilö maailmassa. Suomalaisten vastaava ns. Kyynel oli myös eri versioineen esillä. Museoon on rakennettu sota-ajan viestipotero ja -korsu. Museota meille esitteli Marja-Liisan poika Pekka Rae.

Seuraava tutustumiskohde oli Korkeakoski, Juupajoen kuntakeskus, jossa on säilynyt vanhaa teollisuusmiljöötä tehdasrakennuksineen. Aivan kosken partaalla sijaitsevassa vanhassa korko- ja lestiverstaassa toimii Koskenjalan kenkä- ja nahkamuseo. Sinne on tallennettu kenkäteollisuuden kehitystä ja kenkämuodin vaihteita. Museon kokoelmissa on toistatuhatta kenkäparia sekä teollisuuden koneita ja suutarin työkaluja.

Sitten poikkesimme Lylyn vesitornissa, joka toimi

aikoinaan höyryvetureiden tankkauspaikkana. Se sijaitsee Ala-Lylyjärven ja rautatien välissä ja on mielenkiintoinen tutustumiskohde. Se on 18 metriä korkea. Nykyään siinä toimii kahvila-pizzeria, ja sen neljän kerroksen portaikot ja vanhat työhuoneet toimivat näyttelytiloina. Tornin ikkunoista on hienot näkymät suojelukohteena olevalle hyvin säilyneelle asemamiljöölle sekä järvelle.

Varsin mielenkiintoinen oli päivämme Juupajoella. Siitä vielä kiitokset Marja-Liisalle, Tertulle ja Aarolle.

Onkikilpailun tulokset

1. Tarmo Partanen	736 g
2. Jorma Romu	729 g
3. Markku Äikää	418 g
4. Veikko Nenonen	372 g
5. Pauli Kuusisto	330 g
6. Marja-Liisa Rae	301 g
7. Lauri Veijalainen	240 g
8. Terttu Veijalainen	189 g
9. Martti Repo	163 g
10. Saini Repo	150 g
11. Vilma Rae	88 g
12. Jari Jussilainen	58 g
13. Pekka Riikonen	37 g
14. Aaro Kojo	30 g

Suurimman kalan kierto-palkinnon sai haltuunsa Lauri Veijalainen onkimallaan 220 gramman painoisella lahnalla.

Saini Repo

Sarka taipuu sittenkin

Suomen maatalousmuseo Sarka sai osakseen eri-koista mielenkiintoa. Museo oli päättänyt, että sen nimeä Sarkaa ei taivutettaisi samoin kuin yleisnimeä sarka.

Yleisö on kuitenkin ottanut niin paljon kantaa tai-

vuttamattomuuteen, että nyt on päätetty, että Sarka-nimi taipuu. Siis vastaisuudessa puhumme Suomen maatalousmuseo Sarasta (ei Sarkasta). Menemme tutustumaan Saran (ei Sarkan) uusimpiin näyttelyihin jne.

Uskollinen seuralainen

Kotiseutumatkoiilla satuu aina hauskoja ja mieliin painuvia tapauksia. Tällä kerralla saimme kaveriksemme uskollisen seuralaisen ”sabakan”. Retkeillessämme kesäkuussa kotikunnaillamme Hiitolassa lähti mukaamme entisen Laurolan kartanon alueelta pieni koira. Se ei ollut mikään kapinen kulkukoira, vaan turkki kiilsä ja muutenkin se oli hyvin hoidetun näköinen.

Koira tosin ontui vähän toista etujalkaansa, mutta ei se koiran kulkua tuntunut pahemmin haittaavan. Se viihtyi parhaiten joukkomme nuorimmaisen kanssa, mutta oli kuin vanha tuttu meille kaikille muillekin. Jatkaessamme matkaa koira seurasi sitkeästi perässä, vaikka usutimme sitä moneen kertaan palaamaan takaisin.

Tutin kotipaikalla vietetyn hetken jälkeen Aila, Terho ja Ailan pojanpoika Santtu lähtivät peltojen poikki suunnistamaan mummolaansa Härämäkeen, ja me sisarukset kohti kotipaikkaamme. Koira ei oikein tiennyt kumman porukan mukaan lähtisi. Se seurasi ensin Santtua, mutta palasi sitten meidän mukaamme.

Kotipaikalle leiriydyttiämme koira kävi makuulle, mutta taisi kuitenkin nuk-

kua vain koiran unta, koska seurasi tarkasti touhujamme. Eväitä syödessämme koira ei kerjännyt mitään, otti kyllä voileipää, kun sitä tarjottiin. Suola-keksit eivät sille kelvanneet, mutta suklaakakun pala tuntui maistuvan. Vä-lillä se kävi virkistäytymässä kahlailemalla vesilammikossa ja juomassa.

Oikein huvitti miten hienosti koira käyttäytyi, sillä se ei tehnyt edes tarpeitaan kotipihallemme, vaan kävi maantien toisella puolella ja vasta siellä nosti kinttu-

aan. Ja niin täydellisesti se otti vahtikoiran tehtävän, että kun tiellä meni auto, se syöksyi mahdotonta vauhtia auton perään kuin häätäen sen pois. Kipeän jalkasakin se unohti siinä vauhdissa, mutta palasi sitten ontuen takaisin.

Härämäen kävijät tulivat sitten ”vieraiksemme”, ja koira meni heti Santtua tervehtimään. Terttu lähti Santulle näyttämään kotipaikkamme vielä aivan selvästi näkyvissä olevia sodanaikaisten juoksuautojen jäänteitä. Koira lähti

heidän peräänsä, mutta palasi kuitenkin hetken päästä takaisin ja lepäili tyytyväisenä paksulla nurmikolla viihtyen seurassamme.

Kun Suokannan tienristeyksessä odottelimme linja-autoa, koira oli uskollisesti seurassamme ja auton tultua hakemaan se meinasi tulla jopa autoon mukaamme. Itse en ole koskaan ollut mikään koirien ystävä, päinvastoin, mutta tuo pieni koira hellytti minutkin ihan täysin.

Mahdammekohan tavata ensi kesän matkalla tuon seuralaisemme?

”Sabakaa” muisteli

Ritva Tillqvist
(s. Tattari)

Suokannan tien risteyksessä Hiitolan Nehvolassa kesäkuussa 2005 otetussa kuvassa Tattarin sisarukset Ritva (vas.), Airi, Terttu ja Raija sekä uskollinen seuralaisemme. Taustalla kotitie ja peltojamme.

Äitimaan sadeanomus

Äitimaa kirjoitti pilviäidille kirjeen,
aneli janoissaan sadetta:
”Lähetä, ole kiltti,

sadelapsesi luokseni.
Otan heidät avosylin
vastaan,
hyvää huolta pidän.
Pisarapojat nukkukoot
ruohoissa,
sadetytöt puiden lehdillä.
Älä lähetä vihaisia lapsia,
jos saan toivoa.

Lapsesi saavat ihmeitä
aikaan.
Yhtäkkiä ruoho viheriöi,
puissa on lehdet.
Kukat nousevat poveltani,
ilma on puhdasta ja
raikasta.
Koko luonto herää
talviunestaan.

Pilviäiti, lapsillasi on
ihmeellisiä voimia.
Terveiset myös miehellesi,
ukkospilvelle.
Pidä hänet hyvällä päällä.
Kevätterveisin, äitimaa.”

Anja

Tarjoukset voimassa: perjantai – lauantai 8.-9.7.2005

Päivän resepti: helposti ja nopeasti ruokapöytään!

**HK Marinoitu
porsaan ulkofileepihvi**
10 kpl/rasia

6,99
kg

Coca-Cola, Coca-Cola Light, Fanta Orange tai Fanta Free Orange 2-pack 2 x 1,5 l (0,70 l)

2,89
pkt

Sisältö 2,09
Pantit 0,80

Vaasan Täyshyvät 640 g (3,42 kg)

2,19
ps

SPAR
5+1
kaupan päälle

Osta viisi Spar-tuotetta saat yhden seuraavista Spar-tuotteista kaupan päälle:
Spaghetti 1 kg tai Tuorekelmu.

HK Camping grillimakkarat
500 g (3,38 kg)

1,69

Saariainen Grillitassu 450 g (6,64 kg)

2,99
rasia

Atria Maustettu broilerin koipipala 600 g (3,32 kg)

1,99
rasia

Valio Polar 5 tai Polar 15 juusto 600-700 g (9,98-8,56 kg)

5,99
pkt

Tuoretta & raikasta

Nektariini
1 kg rasia **1,99**
kg

Karhu III

12-pack
6,75+1,20
(1,70 L)

7,95

Alko
762 2062

nonstop parturi
040-765 7028

Naisellista muotia
Loimaa
762 2848

Kahvila
762 4432

LOP. Kultapiste
763 2150

Oigatar
762 1413

Ritvan ja Olin
Ei-kesä
763 68520

SPAR

SPAR LOIMAA
Kauppias Sami Toivonen
puh. (02) 763 6850
ma - pe 7-21, la 7-18, su 12-21

**Ruokakauppa
Sinun makuusi**

**LOIMAA VIIALAN
KONDITORIA-KAHVIO**
Kauppалankatu 2, puh. 763 2001
Avoimma: Ma - pe 8.30-17

Erikoishammasteknikko

EHT-
liiton
jäsen

MARKO ROSENDAHL

Vastaanotto Heimolinnankatu 14 Loimaa

Ajanvaraus puh. (02) 763 1179

Haapasen Hautaustoimisto

TÄYDELLINEN HAUTAUSPALVELU

Puh. 762 2700 ja 762 2857

Heimolinnankatu 16, 32200 Loimaa

Liikeajan jälkeen Reunanen puh. 762 2700
Matkap. 0500 531 814, 050 561 0547

HAUTAKIVET

Vuodesta 1921
luotettavaa ja yksilöllistä
palvelua

LOIMAA KIVI
PUHELIN (02) 760 511

Kotiseutumatka KURKIJOEELLE 25.-28.7.

Reitti:
Sortavala (Valamo) – Kurkijoki
Myös kesän 2006
kotiseutumatkat varattavissa.

Tiedustelut:
NÄINÄK!
puh. (02) 486 5880 tai
0500-531 905

**MUSIIKKIVÄEN
PALVELUPAIKKA
LOIMAAN
MUSIIKKI**
Puh. 7622 950,
Oikokatu 3
Avoimma: ma-pe 10-17.30 la 10-14.00

Asianajajia

ASIANAJAJA
on asianajajaluetteloon hyväksytty lakimies, jolla on säädetty kokemus ja taito. Asianajajan toimintaa valvovat Asianajajaliitto ja oikeuskansleri. Asianajotoimistot hoitavat myös maksuttomia oikeudenkäyntejä ja oikeus-turva-asioita.

Asianajotoimisto HEIKKI RANTANEN

Varatuomari
Julkisen kaupanvahvistaja
Kauppалankatu 9-11 B, Loimaa
p. (02) 762 2888, fax 762 2313
heikki.rantanen@kolumbus.fi

Asianajotoimisto JARI HEIKMAN OY

Asianajaja,
varatuomari Jari Heikman
varatuomari Kaarina Nylamo
varatuomari Katri Nieminen
Turuntie 8-14, II krs. Loimaa,
puh. (02) 762 4400, fax 763 1301
jari.heikman@aatsto.inet.fi
www.heikman.com